ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (třetího senátu)

23. března 2006 *

Ve věci C-535/03,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court) (Spojené království) ze dne 10. prosince 2003, došlým Soudnímu dvoru dne 19. prosince 2003, v řízení

The Queen, na žádost:

Unitymark Ltd,

North Sea Fishermen's Organisation

proti

Department for Environment, Food and Rural Affairs,

* Jednací jazyk: angličtina.

SOUDNÍ DVŮR (třetí senát),

ve složení A. Rosas, předseda senátu, S. von Bahr (zpravodaj) a A. Borg Barthet, soudci,

generální advokát: P. Léger,
vedoucí soudní kanceláře: K. Sztranc, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 17. března 2005,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za Unitymark Ltd a North Sea Fishermen's Organisation A. Lewisem, barrister, zmocněným A. Oliverem a A. Jacksonem, solicitors,

— za vládu Spojeného království K. Manjim, jako zmocněncem, ve spolupráci s M. Hoskinsem, barrister,

— za Radu Evropské unie T. Middletonem a F. Florindo Gijónem, jako zmocněnci,

— za Komisi Evropských společenství T. van Rijn a B. Dohertym, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí přijatému po vyslechnutí generálního advokáta rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká platnosti bodu 4 písm. b) a bodu 6 písm. a) přílohy XVII nařízení Rady (ES) č. 2341/2002 ze dne 20. prosince 2002, kterým se určují pro rok 2003 možnosti rybolovu a jeho podmínky pro některé rybolovné zdroje a skupiny rybolovných zdrojů použitelné ve vodách Společenství a pro plavidla Společenství ve vodách, které podléhají omezení rybolovu (Úř. věst. L 356, s. 12), bodu 4 písm. b) a bodu 6 písm. a) téže přílohy, ve znění nařízení Rady (ES) č. 671/2003 ze dne 10. dubna 2003 (Úř. věst. L 97, s. 11, dále jen „pozměněná příloha XVII"), jakož i článku 1 rozhodnutí Komise 2003/185/ES ze dne 14. března 2003 o přidělení dodatečných dní mimo přístav členským státům v souladu s přílohou XVII nařízení č. 2341/2002 (Úř. věst. L 71, s. 28; Zvl. vyd. 04/06, s. 13, dále společně jen „napadená opatření").

2 Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi Unitymark Ltd (dále jen „Unitymark") a North Sea Fishermen's Organisation (dále jen „NSFO") a Department for Environment, Food and Rural Affiars ve věci platnosti dvou nařízení, které Department for Environment, Food and Rural Affiars přijalo pro účely provedení přílohy XVII nařízení č. 2341/2002 a pozměněné přílohy XVII.

Právní rámec

Právní úprava Společenství

Příloha XVII nařízení č. 2341/2002

3 Příloha XVII nařízení č. 2341/2002 stanoví počet dnů, které mohou na moři strávit plavidla o délce alespoň 10 m, která loví hlavně nebo jako vedlejší úlovek tresku.

4 Body 1 a 2 uvedené přílohy definují dotyčné období, které trvá od 1. února do 31. prosince 2003, a dotčené rybolovné oblasti.

5 Bod 4 téže přílohy definuje lovná zařízení, a zejména:

„a) vlečné sítě, nevody nebo podobné vlečné zařízení určené pro lov při dně, s velikostí oka sítě alespoň 100 mm, s výjimkou vlečných sítí vlečených pomocí výložníků na bocích plavidla (dále jen ‚zařízení typu 4a'‘);

b) vlečné sítě vlečené pomocí výložníků na bocích plavidla s velikostí oka sítě alespoň 80 mm (dále jen ‚zařízení typu 4b'‘);

[...]

e) vlečné sítě, nevody nebo podobné vlečné zařízení, určené pro lov při dně, s velikostí oka sítě od 70 mm do 90 mm, s výjimkou vlečných sítí vlečených pomocí výložníků na bocích plavidla [(dále jen ‚zařízení typu 4e')]". *(neoficiální překlad)*

6 Je třeba upřesnit, že zařízení typu 4a se používá především pro lov tresky, zařízení typu 4b pro lov platýzovitých ryb a zařízení typu 4e pro lov langust.

7 Bod 6 písm. a) přílohy XVII nařízení č. 2341/2002 v tabulce stanoví počet dnů každého kalendářního měsíce, během kterých se může plavidlo zdržovat mimo přístav, když přepravuje na palubě některé z lovných zařízení definovaných v bodě 4. S ohledem na hlavní použití těchto zařízení lze příslušné údaje této tabulky shrnout následujícím způsobem:

— devět dní pro zařízení typu 4a (používaná hlavně pro lov tresky);

— patnáct dní pro zařízení typu 4b (používaná hlavně pro lov platýzovitých ryb);

— dvacet pět dní pro zařízení typu 4e (používaná hlavně pro lov langust).

8 Bod 6 písm. b) uvedené přílohy stanoví, že Komise Evropských společenství může přidělit členským státům dodatečné dny, které mají nahradit dny plavby mezi domovskými přístavy a rybářskými revíry a přizpůsobení novému systému rybolovné činnosti.

9 Bod 6 písm. c) téže přílohy stanoví, že dodatečné dny mohou být rovněž dočasně přiděleny Komisí členským státům pro plavidla, která převážejí na palubě zařízení typu 4a, za účelem přihlédnutí k programům vyřazování plavidel dotčených ustanoveními této přílohy z provozu v letech 2002 a 2003.

Rozhodnutí 2003/185

10 Rozhodnutí 2003/185 bylo přijato Komisí na základě nařízení č. 2341/2002.

11 Článek 1 tohoto rozhodnutí, založený na bodu 6 písm. b) přílohy XVII uvedeného nařízení, stanoví, že členské státy mohou přidělit plavidlům vybaveným zařízením typu 4a, specializovaným na lov tresky maximálně dva dodatečné dny, během kterých mohou být plavidla mimo přístav za účelem nahrazení návratu do přístavu uskutečněného s cílem výměny lovného zařízení.

12 Článek 2 téhož rozhodnutí stanoví, že pro Spojené království je počet dodatečných dnů stanovený v bodě 6 písm. c) uvedené přílohy XVII určen na čtyři.

13 Článek 3 uvedeného rozhodnutí uvádí, že dodatečné dny přidělené na základě článků 1 a 2 téhož rozhodnutí se mohou načítat.

Pozměněná příloha XVII

14 Bod 4 písm. b) a bod 6 písm. a) pozměněné přílohy XVII jsou formulovány shodně nebo téměř shodně jako bod 4 písm. b) a bod 6 písm. a) přílohy XVII nařízení č. 2341/2002.

15 Podle bodu 6 písm. c) pozměněné přílohy XVII se dodatečné dny přidělené na základě tohoto bodu týkají všech plavidel vybavených zařízením definovaným v bodě 4 uvedené přílohy, a nikoliv pouze plavidel vybavených zařízením typu 4a specializovaných pro lov tresky.

Vnitrostátní právní úprava

16 Department for Environment, Food and Rural Affairs přijalo dvě nařízení, nařízení o námořním rybolovu (omezení počtu dní na moři) z roku 2003 [Sea Fishing (Restriction on Days at Sea) Order 2003], (SI 2003, č. 229), které nabylo účinnosti dne 8. února 2003, a nařízení o námořním rybolovu (omezení počtu dní na moři) č. 2 z roku 2003 [Sea Fishing (Restriction on Days at Sea), č. 2 Order 2003] (SI 2003, č. 1535), které nabylo účinnosti dne 7. července 2003.

17 Spojené království definovalo těmito dvěma nařízeními jako přestupek každé osoby odpovědné za rybářské plavidlo zaregistrované v tomto členském státě skutečnost, že uvedené plavidlo je mimo přístav vyšší počet dní, než je počet dní stanovený v příloze XVII nařízení č. 2341/2002 a v pozměněné příloze XVII.

Spor v původním řízení a předběžná otázka

18 Žalobkyně v původním řízení jsou jednak Unitymark, společnost se sídlem ve Skotsku, která loví platýzovité ryby, a sice platýze a kambalu, a používá plavidla vybavená vlečnými sítěmi vlečenými pomocí výložníků na bocích plavidla, která spadají do kategorie zařízení typu 4b, a jednak NSFO, organizace zastupující rybáře, kteří působí především v Severním moři se stejným typem plavidel, jako jsou plavidla používaná Unitymark, a za stejným účelem. Tyto žalobkyně se staví proti Department for Environment, Food and Rural Affairs a podaly žalobu k High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court), aby tento soud posoudil legalitu výše uvedených nařízení, když uplatňují, že tato nařízení jsou založena na právní úpravě Společenství, jejíž platnost žalobkyně zpochybňují.

19 Jejich zpochybnění se týká především počtu dní na moři přidělených plavidlům vybaveným vlečnými sítěmi vlečenými pomocí výložníků na bocích plavidla, aniž by bylo rozlišováno mezi dvěma kategoriemi zařízení, které patří do tohoto typu vlečných sítí.

20 Podle předkládajícího soudu je totiž třeba odlišovat vlečnou síť vlečenou pomocí výložníků na bocích plavidla zvanou „otevřené pletivo" (open gear beam trawls) od vlečené sítě vlečené pomocí výložníků na bocích plavidla zvanou „řetězový koberec" (chain mat beam trawls). Vlečná síť s otevřeným pletivem se používá pro lov platýzovitých ryb v oblastech, kde je mořské dno rovné, písčité, nekamenité a kde není nutno seškrabávat dno. Vlečná síť s řetězovým kobercem, která představuje 20% evropské flotily plavidel vybavených vlečnými sítěmi vlečenými pomocí výložníků na bocích plavidla a slouží rovněž k lovu platýzovitých ryb, naopak funguje seškrabáváním kamenitého mořského dna, a vyrušuje tak ryby, které se vrhají do pletiva.

21 Unitymark a rybáři zastoupení NSFO používají výlučně plavidla vybavená vlečnými sítěmi s otevřeným pletivem.

22 Podle předkládajícího soudu se účastníci původního řízení shodují v určitém počtu skutečností.

23 Zaprvé, vedlejší úlovky tresky plavidly vybavenými vlečnými sítěmi vlečenými pomocí výložníků na bocích plavidla s otevřeným pletivem jsou nejslabší ze všech metod rybolovu v Severním moři plavidly s délkou nad 10 metrů. Tyto úlovky jsou zřetelně nižší než úlovky plavidel vybavených zařízením, které jim umožňuje lovit především langusty, jakož i plavidel vybavených vlečnými sítěmi s řetězovým kobercem, které se specializují na lov platýzovitých ryb.

24 Dále, podíl vedlejších úlovků tresky chycené anglickými a velšskými plavidly vybavenými vlečnými sítěmi vlečenými pomocí výložníků na bocích plavidla je pouze 0,6%, zatímco pro souhrn plavidel vybavených vlečnými sítěmi vlečenými pomocí výložníků na bocích plavidla dosahuje v dotyčné oblasti přibližně 9%. Tento rozdíl se vysvětluje především významnějšími úlovky tresky nizozemskými plavidly, která již více používají vlečné sítě vlečené pomocí výložníků na bocích plavidla s řetězovým kobercem. Mimoto úlovky tresky plavidly, která loví především langusty, představují přibližně 20% jejich celkového úlovku.

25 Konečně, omezení rybolovné činnosti stanovené právní úpravou Společenství má závažné důsledky pro hospodářskou výnosnost rybolovu prostřednictvím vlečných sítí vlečených pomocí výložníků na bocích plavidla s otevřeným pletivem. Tato omezení totiž neumožňují dotyčným plavidlům ulovit jejich kvótu kambaly a platýze. Unitymark je na pokraji ukončení činnosti a dalším rybářským podnikům hrozí stejné nebezpečí.

26 Předkládající soud dodává, že podle Unitymark a NSFO patří rybáři, kteří používají vlečné sítě vlečené pomocí výložníků na bocích plavidla s otevřeným pletivem, mezi rybáře, jejichž počet dnů na moři byl nejvíce snížen, přestože dopad této kategorie rybářů na zdroje tresky je v porovnání s jinými kategoriemi nejslabší.

27 Za těchto podmínek se High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„[...] Jsou bod 4b) a část bodu 6a), která odkazuje na bod 4b) přílohy XVII nařízení (ES) č. 2341/2002 [...], nebo

[...] bod 4b) a část bodu 6a), která odkazuje na bod 4b) přílohy XVII nařízení č. 2341/2002, ve znění nařízení (ES) č. 671/2003 [...], nebo

[...] článek 1 rozhodnutí 2003/185 [...], kterým Komise na základě bodu 6b) přílohy XVII nařízení č. 2341/2002 odmítla zvýšit o dva dny počet dodatečných dnů, během kterých plavidlo převáží na palubě některé ze zařízení definovaných v bodě 4b) uvedené přílohy

protiprávní v rozsahu, v němž se použijí na plavidla, která používají vlečné sítě vlečené pomocí výložníků na bocích plavidla s otevřeným pletivem, protože jsou:

a) jsou v rozporu s články 33 ES (dříve článek 39 Smlouvy o ES) a 34 ES (dříve článek 40 Smlouvy o ES);

b) jsou v rozporu s články 28 ES (dříve článek 30 Smlouvy o ES) a 29 ES (dříve článek 34 Smlouvy o ES);

c) jsou nepřiměřená;

d) jsou diskriminační nebo

e) porušují základní svobodu vykonávat obchodní nebo hospodářskou činnost?"

K předběžné otázce

Úvodní poznámky

28 Předkládající soud žádá, aby Soudní dvůr přezkoumal platnost napadených opatření s ohledem na články Smlouvy o ES týkající se společné zemědělské politiky a volného pohybu zboží, zásad proporcionality a zákazu diskriminace, jakož i práva na svobodný výkon obchodní a hospodářské činnosti.

29 Vyjádření předložená Soudnímu dvoru se však především týkají slučitelnosti napadených opatření se zásadami proporcionality a zákazu diskriminace.

Vyjádření předložená Soudnímu dvoru

30 Unitymark a NSFO zdůrazňují, že nijak nezpochybňují, že Rada Evropské unie měla právo přijmout opatření, aby tak reagovala na příliš velké snížení zdrojů tresky, zejména omezením počtu dnů na moři dotyčných plavidel.

31 Uznávají rovněž, že Rada má v této oblasti širokou posuzovací pravomoc. Nicméně uplatňují, že tato pravomoc neumožňuje tomuto orgánu přijmout jakékoliv nařízení v rozporu se zásadami proporcionality a zákazu diskriminace. Unitymark a NSFO mají za to, že porušení těchto zásad, pokud jde o plavidla vybavená vlečnými sítěmi vlečenými pomocí výložníků na bocích plavidla, jsou natolik závažná, že činí napadená opatření neplatnými.

32 Pokud jde o proporcionalitu, Unitymark a NSFO uplatňují, že s ohledem na malé množství tresky ulovené plavidly vybavenými vlečnými sítěmi vlečenými pomocí výložníků na bocích plavidla a zejména plavidly, která používají otevřené zařízení, není nutné omezovat jejich dny na moři, přinejmenším ne tak drastickým způsobem. Napadená opatření jsou tak nepřiměřená vzhledem k sledovanému cíli.

33 Tato opatření jsou rovněž nepřiměřená nejprve s ohledem na situaci plavidel vybavených jinými lovnými zařízeními, zejména těmi typu 4a specializovaných na lov tresky. S přihlédnutím k dodatečným dnům přiděleným rozhodnutím 2003/185, mají totiž tato plavidla přiděleno 15 dní na moři, tj. stejný počet dnů, jako je počet udělený plavidlům vybaveným vlečnými sítěmi vlečenými pomocí výložníků na bocích plavidla, zejména těch s otevřeným pletivem, která loví o mnoho méně tresky.

34 Dále jsou tato opatření nepřiměřená s ohledem na situaci plavidel vybavených zařízením typu 4e, specializovaných na lov langust. Podle Unitymark a NSFO je jim přiděleno o deset dní na moři více než posledně uvedeným plavidlům, a sice dvacet pět dní, přestože tato plavidla loví mnohem více tresky než plavidla vybavená vlečnými sítěmi vlečenými pomocí výložníků na bocích plavidla.

35 Konečně je třeba rozlišovat mezi plavidly vybavenými vlečnými sítěmi vlečenými pomocí výložníků na bocích plavidla s otevřeným pletivem a plavidly vybavenými vlečnými sítěmi vlečenými pomocí výložníků na bocích plavidla s řetězovým kobercem. Pouze plavidla s řetězovým kobercem loví významné množství tresky. Unitymark a NSFO odkazovaly na jednání na tabulky předložené Radou v příloze jejích písemných vyjádření. Vyplývá z nich, že plavidla vybavená vlečnými sítěmi vlečenými pomocí výložníků na bocích plavidla s otevřeným pletivem ulovila pouze 1,06% z celkového úlovku tresky vylovených v roce 2002, zatímco plavidla vybavená vlečnými sítěmi vlečenými pomocí výložníků na bocích plavidla s kobercovým řetězem ulovila 10,6% z tohoto úlovku.

36 Unitymark a NSFO zdůrazňují, že z těchto tabulek jasně vyplývá rozdíl mezi těmito dvěma typy zařízení, protože zmiňují vlečné sítě vlečené pomocí výložníků na bocích plavidla s velikostí oka větší než 80–99 mm a těmi, s velikostí oka sítě alespoň 100 mm. Užší oka odpovídají vlečným sítím vlečeným pomocí výložníků na bocích plavidla s řetězovým kobercem, zatímco větší oka jsou charakteristická pro vlečné sítě vlečené pomocí výložníků na bocích plavidla s otevřeným pletivem.

37 Z toho vyplývá, že plavidla vybavená vlečnými sítěmi vlečenými pomocí výložníků na bocích plavidla s otevřeným pletivem byla předmětem zjevné diskriminace ve vztahu jak k plavidlům specializovaným na lov tresky, tak k plavidlům specializovaným na lov langust nebo těm, která používají vlečné sítě vlečené pomocí výložníků na bocích plavidla s řetězovým kobercem.

38 Unitymark a NSFO krom toho dodávají, že údajná nutnost zachovat rovněž zdroje platýzovitých ryb není rozhodná, protože rybáři lovící tyto ryby nemohli dosáhnout kvót, které jim byly přiděleny dokonce před přijetím napadených opatření.

39 Podle Unitymark a NSFO měla Rada přijmout jiná opatření, která by porušovala zásady proporcionality a zákazu diskriminace v menším rozsahu. Tvrdí, že postačovalo snížit o jeden den počet dnů přidělených plavidlům specializovaným na lov langust nebo ještě omezit počet dnů na moři pro plavidla s délkou menší než 10 metrů.

40 Vláda Spojeného království, Rada a Komise připomínají, že posuzovací pravomoc zákonodárce Společenství v dotčené oblasti je velmi široká a že Soudní dvůr může pouze ověřit neexistenci zjevně nepřiměřené povahy právní úpravy přijaté k dosažení sledovaného cíle.

41 Tato vláda a tyto dva orgány tvrdí, že s přihlédnutím k závažnosti problému, se kterým je Společenství konfrontováno, a sice nebezpečí zániku zdrojů tresky, bylo nutné a naléhavé přijmout opatření směřující k zachování a obnově těchto zdrojů. Napadená opatření byla přijata na základě vědeckých zpráv a dodržovala plně zásady proporcionality a zákazu diskriminace.

42 Pokud jde o proporcionalitu, vláda Spojeného království, jakož i Komise upřesňují, že napadená opatření nesledují čistě matematickou logiku. Pokud by měla převládat tato logika, rybáři specializovaní na lov tresky, zodpovědní za většinu těchto úlovků, by nesli hlavní, ne-li veškerá omezení. Přesto však zákonodárce považoval ze sociálních a hospodářských důvodů za důležité, aby veškerou váhu opatření na ochranu tresky nenesli pouze rybáři specializovaní na tento rybolov, a vyhlásil moratorium na tuto činnost. Jelikož úlovky tresky nebylo možno přičíst pouze plavidlům specializovaným na tento lov, ale rovněž dalším rybářům, zejména těm lovícím platýzovité ryby, kteří rovněž loví tento druh ve významném poměru, zákonodárce Společenství měl za to, že je vhodnější rozložit omezení rybolovné činnosti na všechny tyto subjekty a omezit jejich počet dnů na moři.

43 Nejpodstatnější omezení rybolovné činnosti bylo uloženo rybářům specializovaným na lov tresky, jejichž počet dnů na moři byl snížen o 60%. Plavidlům vybaveným vlečnými sítěmi vlečenými pomocí výložníků na bocích plavidla, která loví 11,3% vylovené tresky, byl tento počet snížen o 40%.

44 Podle vlády Spojeného království, se Rada a Komise, Unitymark a NSFO nesprávně domnívají, že rybářům, kteří loví tresku, bylo přiděleno tolik dní na moři jako rybářům, kteří loví platýzovité ryby, a sice patnáct dní. Pokud bylo rybářům Spojeného království specializovaným na lov tresky povoleno strávit patnáct dní na moři, bylo to na základě bodu 6 písm. b) a c) přílohy XVII nařízení č. 2341/2002, a to odpovídalo zvláštním situacím. Za účelem nahrazení povinnosti navrácení do přístavu pro účely výměny lovného zařízení byly rybářům tresky přiděleny dva dodatečné dny, které neodpovídaly dnům lovu. Krom toho jim byly přiděleny další čtyři dodatečné dny, aby bylo přihlédnuto k programu vyřazování plavidel specializovaných na lov tresky. Uvedené nařízení totiž povolovalo, aby bylo snížení celkového počtu plavidel lovících tresku převedeno přidělením dodatečných dnů na moři pro zbývající plavidla. Porovnání provedené Unitymark a NSFO tedy spočívalo na nepřesném základu.

45 Pokud jde o plavidla specializovaná na lov langust, uvedená vláda a oba orgány uplatňují, že vědecké zprávy neukázaly významnou spojitost mezi lovem langust a snížením zásob tresky, zatímco taková spojitost byla zaznamenána v případě platýzovitých ryb. Navíc nebezpečí snížení zdrojů langust nebylo zvýšené, zatímco takové nebezpečí se objevilo u platýzovitých ryb. Konečně tato vláda a tyto orgány tvrdí, že napadená opatření přihlížejí k okolnosti, podle které je pro rybáře tresky snazší se přeorientovat na lov langust než na lov platýzovitých ryb.

46 Pokud jde o porovnání s plavidly vybavenými vlečnými sítěmi vlečenými pomocí výložníků na bocích plavidla s řetězovým kobercem, vláda Spojeného království, Rada a Komise potvrdily na jednání, že údaje poskytnuté Unitymark a NSFO o korelaci, uvedené v bodě 36 tohoto rozsudku mezi velikostí oka vlečných sítí a dvěma existujícími typy tohoto typu vlečných sítí, nebyly nikdy předtím předloženy.

47 Konečně vláda Spojeného království, Rada a Komise tvrdí, že uváděné alternativní opatření spočívající ve snížení počtu dní na moři plavidel s délkou menší než 10 metrů nebylo reálné s přihlédnutím k příliš velkému množství těchto plavidel a obtížnosti, ba dokonce nemožnosti, kontrolovat jeho uplatnění.

48 V důsledku toho nejsou napadená opatření postižena neplatností.

Odpověď Soudního dvora

K omezení volného pohybu zboží a svobodného výkonu obchodní nebo hospodářské činnosti

49 Úvodem je třeba uvést, že otázky předkládajícího soudu týkající se volného pohybu zboží a svobodného výkonu obchodní nebo hospodářské činnosti nevyžadují v projednávaném případě odlišný přezkum.

50 Pokud totiž jde o volný pohyb zboží, je důležité zdůraznit, že účastníci řízení nezpochybňují nutnost právní úpravy, která dočasně omezuje úlovky tresky různými kategoriemi rybářů, aby bylo zabráněno vyčerpání zdrojů této ryby. Soudní dvůr přitom již rozhodl ohledně opatření, která krátkodobě snižují množství ryb, jež může být obchodováno mezi členskými státy, ale která dlouhodobě směřují k zajištění optimální výnosnosti rybolovu, a tedy k nárůstu tohoto obchodu, že taková opatření nespadají do rozsahu působnosti článku 29 ES o volném pohybu zboží (viz rozsudek ze dne 16. června 1987, Romkes, 46/86, Recueil, s. 2671, bod 24).

51 V důsledku toho při neexistenci uvedení předkládajícím soudem zvláštních důvodů, na jejichž základě poškozují napadená opatření obchod nad rámec těch, která vyplývají z dočasného omezení rybolovné činnosti, není namístě přezkoumat tato opatření s ohledem na článek 29 ES.

52 Pokud jde o svobodu vykonávat obchodní nebo hospodářskou činnost, byla Soudním dvorem uznána (viz především rozsudek ze dne 17. října 1995, Fishermen's Organisations a další, C-44/94, Recueil, s. I-3115, bod 55), ale, jak Komise uvedla ve svých písemných vyjádřeních, předkládající soud neuvedl, že tato svoboda byla porušena způsobem, který se liší od dále přezkoumávaného způsobu případného porušení zásady proporcionality a zákazu diskriminace, a je namístě se domnívat, že tento aspekt již dále nevyžaduje samostatný přezkum.

K porušení zásad zákazu diskriminace a zásady proporcionality

53 Je důležité připomenout, že zásada zákazu diskriminace, jakož i zásada proporcionality, která je s ní v projednávaném případě spjata, jsou součástí obecných

zásada práva Společenství a nacházejí své vyjádření v oblasti zemědělství, včetně rybolovu, v čl. 34 odst. 2 druhém pododstavci ES.

54 Toto ustanovení svěřuje zákonodárci Společenství úlohu provádět společnou zemědělskou politiku uvedenou v článku 33 ES pro účely zajištění především přiměřené životní úrovně zemědělské komunitě, jakož i zajištění zabezpečení dodávek při vyloučení jakékoliv diskriminace mezi výrobci Společenství.

55 Podle ustálené judikatury má zákonodárce Společenství v této oblasti širokou posuzovací pravomoc, která odpovídá politické odpovědnosti, jež mu přiznávají články 34 ES až 37 ES. V důsledku toho se musí přezkum soudu omezit na ověření, zda dotčené opatření není postiženo zjevným pochybením nebo zneužitím pravomoci, nebo zda dotčený orgán zjevně nepřekročil hranice své posuzovací pravomoci (rozsudky ze dne 12. července 2001, Jippes a další, C-189/01, Recueil, s. I-5689, bod 80, a ze dne 9. září 2004, Španělsko v. Komise, C-304/01, Sb. rozh. s. I-7655, bod 23).

56 Pokud jde o tuto posuzovací pravomoc, Soudní dvůr rozhodl, že zásada proporcionality vyžaduje, aby prostředky zavedené předpisem Společenství byly způsobilé k uskutečnění sledovaného cíle a nepřekračovaly meze toho, co je k dosažení tohoto cíle nezbytné (viz zejména rozsudky ze dne 11. července 2002, Käserei Champignon Hofmeister, C-210/00, Recueil, s. I-6453, bod 59; ze dne 14. prosince 2004, Swedish Match, C-210/03, Sb. rozh. s. I-11893, bod 47; ze dne 6. prosince 2005, ABNA a další, C-453/03, C-11/04, C-12/04 a C-194/04, Sb. rozh. s. I-10423, bod 68, a ze dne 10. ledna 2006, IATA a ELFAA, C-344/04, Sb. rozh. s. I-403, bod 79).

57 Pokud jde o soudní přezkum dodržování této zásady s ohledem na širokou posuzovací pravomoc, kterou má zákonodárce Společenství v oblasti společné zemědělské politiky, pouze zjevně nepřiměřená povaha opatření přijatého v této oblasti ve vztahu k cíli, který příslušný orgán zamýšlí sledovat, může ovlivnit legalitu takového opatření (viz rozsudky ze dne 13. listopadu 1990, Fedesa a další, C-331/88, Recueil, s. I-4023, bod 14; ze dne 5. října 1994, Crispoltoni a další, C-133/93, C-300/93 a C-362/93, Recueil, s. I-4863, bod 42; výše uvedený rozsudek Jippes a další, bod 82, a výše uvedený rozsudek IATA a ELFAA, bod 80).

58 Soudnímu dvoru tedy přísluší ověřit, zda napadená opatření nebyla zjevně nepřiměřená.

59 S ohledem na údaje předložené Soudnímu dvoru, uvedené zejména v bodech 23 až 26 a 35 tohoto rozsudku se zdá, že plavidla vybavená vlečnými sítěmi vlečenými pomocí výložníků na bocích plavidla s otevřeným pletivem nesla podstatně větší břemeno opatření omezujících rybolovnou činnost než plavidla vybavená jiným zařízením v poměru k množství tresky, kterou loví.

60 Za účelem posouzení přiměřené, nebo nepřiměřené povahy těchto opatření je namístě shledat, že Rada dala přednost rozložení omezení rybolovné činnosti mezi všechny dotyčné subjekty před uložením moratoria na činnost rybářů lovících především tresku. Tím se snažila reagovat na jeden z cílů společné zemědělské politiky, a sice udržení přiměřené životní úrovně všech dotyčných rybářů. Tato volba zákonodárce nemůže být sama o sobě předmětem kritiky, pokud přijetím napadených opatření nevedla k penalizaci, nepřiměřeným způsobem a bez opodstatnění, jiné skupiny rybářů.

61 Podle Unitymark a NSFO neumožňují uvedená opatření rybářům platýzovitých ryb, kteří používají vlečné sítě vlečené pomocí výložníků na bocích plavidla s otevřeným pletivem, lovit kvóty platýzovitých ryb, které jim byly přiděleny, a poškozují v důsledku toho životaschopnost jejich činností. Zákonodárce Společenství podle nich mohl zabránit takovému účinku tím, že by zavedl rozlišení mezi dvěma kategoriemi vlečných sítí, a to vlečné sítě používající řetězový koberec a sítě s otevřeným pletivem.

62 Tuto argumentaci, podle které nebylo namístě snížit počet dnů na moři rybářů platýzovitých ryb za účelem zachování zdrojů těchto ryb, protože britští rybáři, dokonce již před zavedením nařízení č. 2341/2002 nemohli dosáhnout kvót, které jim byly přiděleny, nelze přijmout. Tyto okolnosti totiž nejsou určující, pokud jde o zachování zdrojů tresky. Krom toho v projednávaném případě nebylo tvrzeno, že všichni rybáři lovící platýzovité ryby, dotčení napadenými opatřeními, nemohou dosáhnout kvót, které jim byly přiděleny.

63 Krom toho okolnost, že je zvláštní skupina dotčena normativním opatřením silněji než jiná skupina, nutně neznamená, že je toto opatření nepřiměřené nebo diskriminační, pokud má toto opatření za cíl upravit obecným způsobem problém obecného zájmu.

64 S přihlédnutím k nezanedbatelnému množství tresky ulovené všemi plavidly vybavenými vlečnými sítěmi vlečenými pomocí výložníků na bocích plavidla, které představuje přibližně 11% celkového objemu ulovené tresky, se přitom významné omezení počtu dnů na moři uložené těmto plavidlům nejeví samo o sobě zjevně nepřiměřeným.

65 Je třeba dále ověřit, zda napadená opatření nejsou diskriminační vzhledem k rybářům, kteří používají různé typy lovného zařízení, a za tímto účelem porovnat nejprve situaci rybářů, kteří používají plavidla vybavená vlečnými sítěmi vlečenými pomocí výložníků na bocích plavidla s otevřeným pletivem, a situaci rybářů, kteří používají plavidla vybavená vlečnými sítěmi vlečenými pomocí výložníků na bocích plavidla s řetězovým kobercem.

66 V tomto ohledu nic nenasvědčuje tomu, že vědecké zprávy, které byly dostupné v době přijetí napadených opatření, rozlišovaly mezi těmito dvěma typy zařízení. Ze spisu předloženého Soudnímu dvoru naopak vyplývá, že vlečné sítě vlečené pomocí výložníků na bocích plavidla byly uváděny v jejich souhrnu. Krom toho údaje za rok 2002 obsažené v příloze vyjádření Rady, o které se Unitymark a NSFO opíraly na jednání u Soudního dvora, nebyly dosud dostupné v době přijetí přílohy XVII nařízení č. 2341/202.

67 Za těchto podmínek a s ohledem na úvahy učiněné v bodě 64 tohoto rozsudku je namístě konstatovat, že napadená opatření nejsou diskriminační ve vztahu k rybářům, kteří používají vlečné sítě vlečené pomocí výložníků na bocích plavidla s otevřeným pletivem vzhledem k těm, kteří používají vlečné sítě vlečené pomocí výložníků na bocích plavidla s řetězovým kobercem.

68 Zbývá ověřit, zda napadená opatření nejsou diskriminační s ohledem na počet dnů přidělený rybářům, kteří loví především tresku, a rybářům, kteří loví především langusty, jakož i těm, kteří používají plavidla s délkou menší než 10 metrů.

69 Pokud jde o první kategorii těchto plavidel, je třeba shledat, že žalobní důvod se ani tak netýká přidělení těmto plavidlům devíti základních dní, ale šesti dodatečných dní, které plavidla Spojeného království vykonávající tento typ rybolovu požívají.

70 V tomto ohledu je namístě shledat, že dodatečné dny byly přiděleny rybářům, jejichž plavidla jsou vybavena zařízením typu 4a rozhodnutím 2003/185 na základě bodu 6 písm. b) a c) přílohy XVII nařízení č. 2341/2002 z důvodu zvláštních situací uvedených v těchto dvou ustanoveních. Pokud jde o dva dodatečné dny uvedené v bodě 6 písm. b) za účelem nahrazení dní plavby mezi domovskými přístavy a rybářskými revíry, nic nenasvědčuje tomu, že vláda Spojeného království nebo rybáři platýzovitých ryb oznámili Komisi, že nejenom plavidla specializovaná na lov tresky, ale rovněž plavidla lovící platýzovité ryby by tyto dny mohla potřebovat. Pokud jde o přidělení dodatečných dnů rybářům, kteří používají plavidla specializovaná na lov tresky na základě bodu 6 písm. c) přílohy XVII nařízení č. 2341/2002, je vysvětleno programy vyřazování těchto plavidel odpovídajících celkovému omezení činnosti tohoto rybolovu.

71 Z toho vyplývá, že počet dnů na moři přidělených rybářům, jejichž plavidla jsou vybavena zařízeními typu 4b specializovanými na lov platýzovitých ryb, se nejeví zjevně nepřiměřený vzhledem k počtu dnů na moři přidělenému rybářům, jejichž plavidla jsou vybavena zařízeními typu 4a specializovanými na lov tresky, včetně uplatnění dodatečných dní poskytnutých v souladu s bodem 6 písm. b) a c) přílohy XVII nařízení č. 2341/2002.

72 Pokud jde o porovnání s rybáři langust, je namístě shledat, že informace sdělené Soudnímu dvoru v této věci se liší, pokud jde o stupeň významnosti úlovku tresky

těmito rybáři nebo existenci nebezpečí zásobování langustami nebo dokonce možnost rybářů lovících tresku přeorientovat se na lov langust spíše než na lov platýzovitých ryb.

73 Ze spisu předloženého Soudnímu dvoru však nevyplývá, že poznámky Unitymark a NSFO týkající se rozdílného zacházení s rybáři platýzovitých ryb a rybáři lovícími langusty byly předloženy zákonodárci Společenství před přijetím napadených opatření.

74 V důsledku toho, i když se odchylka mezi počtem dnů přidělených rybářům langust a počtem dnů přidělených rybářům platýzovitých ryb může zdát vysoká, nic nenasvědčuje tomu, že je zjevně nepřiměřená s přihlédnutím zejména k informaci, kterou mohl mít zákonodárce Společenství v době přijetí nařízení č. 2341/2002 k dispozici.

75 Pokud jde konečně o rybáře používající plavidla s délkou menší než 10 metrů, je namístě shledat, že mimořádně vysoký počet těchto plavidel může činit kontroly mimořádně složitými a může odůvodnit volbu zákonodárce Společenství omezit počet dní na moři rybářů, kteří používají jiné typy plavidel, aby bylo přispěno k zachování zdrojů tresky.

76 Z výše uvedených úvah vyplývá, že napadená opatření nejsou zjevně nepřiměřená.

77 Z toho vyplývá, že přezkum položené otázky neodhalil žádnou skutečnost, kterou by mohla být dotčena platnost napadených opatření.

K nákladům řízení

78 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení vzhledem ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (třetí senát) rozhodl takto:

Přezkum položené otázky neodhalil žádnou skutečnost, kterou by mohla být dotčena platnost

— **bodu 4 písm. b) a bodu 6 písm. a) přílohy XVII nařízení Rady (ES) č. 2341/2002 ze dne 20. prosince 2002, kterým se určují pro rok 2003 možnosti rybolovu a jeho podmínky pro některé rybolovné zdroje a skupiny rybolovných zdrojů použitelné ve vodách Společenství a pro plavidla Společenství ve vodách, které podléhají omezení rybolovu;**

— **bodu 4 písm. b) a bodu 6 písm. a) téže přílohy, ve znění nařízení Rady (ES) č. 671/2003 ze dne 10. dubna 2003;**

— **článku 1 rozhodnutí Komise 2003/185/ES ze dne 14. března 2003 o přidělení dodatečných dní mimo přístav členským státům v souladu s přílohou XVII nařízení č. 2341/2002.**

Podpisy.